

Kuva: Terhi Rytteri CC-BY-NC 4.0

Kurtturuusu on alun perin kotoisin Koillis-Aasiasta, josta on tuotu koriste- ja puutarhakasviksi Eurooppaan 1800-luvulla. Kestävyytensä vuoksi kurtturuusu on ollut suosittu koristekasvi sekä yksittäispensaina että tienvarsien massaistutuksissa. Kurtturuusu on erittäin kestävä laji: se kestää paahdetta, kuivuutta, pakkasta, suurempiakin lumimääriä, suolavettä, tiesuolaa ja voimakasta leikkausta. Sen kiulukat kelluvat sekä suolaisessa että makeassa vedessä ja voivat siksi kulkeutua vedessä rannalta toiselle. Linnut ja jyräjät syövät kiulukoita ja kuljettavat siemeniä uusille alueille. Kun kasvusto on syntynyt siementaimista johonkin, se leviää juurivesoista laajaksi tiheiköksi. Laji on Suomessa luokiteltu haitalliseksi vieraslajiksi.

Kuva: Janne Lindroos/Yle

TUNNISTUS:

- monivuotinen
- 0,5-1,5 metriä korkea pensas, joka leviää maavarsiston avulla tehokkaasti.
- oksat ovat tiheäpiikkisiä, piikit ovat suoria ja erikokoisia.
- lehdet ovat pinnaltaan uurteisia, mistä johtuu kasvin virallinen nimikin Kurttulehtiruusu. Lehden alapuoli on hieman karvainen.
- kukat ovat kookkaat, yleensä voimakkaan vaaleanpunaiset (jopa purppuran punaiset) tai joskus valkoiset. Kukan terälehtiä on yleensä viisi. Ei koskaan useaa kerrosta.
- kiulukat ovat keskeltä litistyneet, nauriin muotoiset.
- muut alalajikkeet, kuten Hansaruusu eivät ole haitallisia/kiellettyjä.

MIKSI TULISI TORJUA?

- Tehokkaasti leviävä kasvi, joka tukahduttaa alueen muun kasvillisuuden. Hankala torjua esiintymän laajetessa. Heikentää luonnon monimuotoisuutta ja maisemallisia arvoja.
- Laajat esiintymät rajoittavat mahdollisia virkistyskäyttöarvoja sekä kiinteistöjen arvoa.
- Myynti on kielletty 1.6.2019 lähtien, ja laji on hävitettävä 2022 mennessä.
- Suurinta uhkaa aiheuttaa hiekkamailla, kuten uimarannoilla. Tehokas vedenvälityksellä leviäjä

TORJUNTA:

- vaatii aikaa ja sitkeyttä, sillä kasvi jatkaa kasvuaan pienestäkin juurakon kappaleesta useita vuosia
- helpointa taimien ollessa pieniä, jolloin ne voi kiskoa irti juurineen
- kookkaampiin yksilöihin ja kasvustoihin tarvitaan järeämpiä työkaluja, sillä myös juuristo on saatava kaivattua maasta irti.
- leikkaa ensin tyveä myöten matalaksi, jotta päästään kaivamaan juurakko kokonaan irti maasta
- suojaa kädet ja käsivarret, sillä kasvi on piikkikas
- laajojen kasvustojen torjunta kannattaa tehdä traktorin avulla
- kaikki toimenpiteet vaativat myös jälkihoitoa ja seurantaa, sillä juurakon kappaleita ja siemeniä jää aina maahan.
- **Näännyttäminen:** kaikki uudet, vihreät lehdet katkaistaan pois. Ensimmäisenä kesänä 3-4 kertaa, seuraavina vuosina aina uusien versojen ilmestyttyä. Muutamassa vuodessa pensas näantyy hengiltä kokonaan.
- **Peittäminen:** ruusukasvusto leikataan alas ja peitetään huolellisesti tukevalla pressulla, joka kiinnitetään tukevasti maahan. Pressun annetaan olla paikallaan 2-3 vuotta. Reunoilta puskevat versot kiskotaan pois.
- Kurtturuusun leviämisen puutarhasta luontoon voi estää keräämällä syksyllä kiulukat pois. Tämä kannattaa tehdä myös sallituille lajikkeille, koska niidenkin siementuotossa on vaihtelua.

Kuva: Panu Kunttu, Allergia.fi

Kuva: Heikki Luoto/Flowerpecker

Kuva: Jouko Rikkinen, CC-BY-NC 4.0

Kuva: Jouko Rikkinen CC-BY-NC 4.0